

ning, som er langt stærkere, end det ærede Medlem ved, som ønsker, at dette Ministerium ikke skal blive siddende ganske kort.

Rode: Dette Emne, der her er til Behandling, er jo af international Karakter. I al Verden dyrker man forskellige Guder paa mange forskellige Maader, men denne Afgud synes dyrket paa nogenlunde ensartet Maade overalt i Verden, skønt der ogsaa er visse Gradsforskelle i Gudsdyrkelsen. Med Hensyn til selve Ordensvæsenet og alt, hvad dertil knytter sig, kan man vist sige, at i en lang Periode lever det forholdsvis roligt, det fremtræder traditionelt uden stærke Udskejelser. Men derefter begynder der at komme en stigende Vækst i det, Efterspørgselen bliver større og større, Udbudet bliver rigeligere og rigeligere, og det træder paa samme Maade som efter Lovene, der gælde for det økonomiske Liv, pludselig ind i en Krise. Hele Ordens- og Titelvæsenet er da kommen ind i en Periode, hvor man fra alle Sider ser paa det med den største Uvillie. Det er Overdrivelsen, som har hidført dette.

Jeg tror, der kan siges at være to Perioder her i Landet, hvor Ordensvæsenet er drevet op til denne Yderlighed, nemlig i Christian VII's Tid og under Ministeriet J. C. Christensen. Jeg ønsker udtrykkelig at bruge Udtrykket J. C. Christensens Periode, thi der er — saaledes som det blev fremført af det ærede Medlem for Københavns 12te Valgkreds (Wiinblad) — sket en overordentlig stor Forandring allerede i det Øjeblik, da det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) tiltraadte Regeringen. Ved den Skik, som det ærede Medlem indførte for sit eget Ministeriums Vedkommende vedrørende Ordensudnævnelser, og derved, at han fra traadte uden at have modtaget nogen som helst udenlandsk Orden eller ladet sig tildele nogen dansk Orden, har han utvivlsomt indlagt sig Fortjeneste af vort offentlige Livs Udvikling paa dette Omraade. Men i Ministeriet J. C. Christensens Tid var Ordensvæsenet drevet ud til en Yderlighed, der minder om Christian VII's Dage. Fra denne Tid foreligger der en Beretning om dette Forhold, forfattet af Svejtseren Reverdil, som den Gang var her i Landet — hans Navn mindes maaske væsentligt nu fra et Gadenavn i København i det Kvarter, hvor Gaderne ere blevne opkaldte efter de andre Mænd fra

de store Landboreformers Tid: Bernstorff, Reventlow og Colbjørnsen. Han var en Tid Christian VII's Lærer og har, efter at han var vendt tilbage til Svejts, skrevet sine Memoirer, hvori han ogsaa skildrer Ordensvæsenet i Danmark. Han bruger her den Vending, at „man ved Uddelingen af de danske Ridderordener er gaaet langt ud over de ved de oprindelige Statutter fastsatte Grænser, og denne Ødselhed har berøvet dem enhver Værdi. Dannebrogordenen er bleven givet til almindelige Købmænd, hvis Koner vare eller havde været smukke, og endog til Lakajer, som havde opnaaet et eller andet Embede.“ I det hele taget — jeg skal vende tilbage til hans Skildring siden — var der en saa tiltagende Vækst i det, at der maatte sættes en Stopper derfor, og Struensee fik ogsaa i sin Tid udstedt en lille Kabinetsordre desangaaende. Den gik ud paa, at „da Titler og Karakterer vare blevne udelte i et saadant Antal, at de ikke længere vare noget Tegn paa personlig Fortjeneste eller kongelig Naade, forbød Hans Majestæt, der havde besluttet for Fremtiden at være mere sparsom i saa Henseende, at søge om saadanne og paalagde sine Kollegier ikke at indstille andre til Rangforfremmelse end fortjente Mænd, for hvem de kunde indestaa“. Denne kongelige Kabinetsordre var i de Tider et meget radikalt Skridt og hidrog maaske noget til den Skæbne, Struensee fik. Det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) sagde forleden Dag, da han talte om Udrensningen, at han haabede, at den nuværende Konseilspræsident maatte undgaa Dantons Skæbne; jeg maa da maaske i Forbigaaende sige, at det ikke er for at udtale noget Ønske om, at Struensees Skæbne maa overgaa den ærede Minister, naar jeg nævner, at det altsaa kan være farligt at indføre en saadan Nedgang ovenpaa Udskejelserne, indføre en saadan Fastetid, som den højtærede Konseilspræsident har bebudet.

De forskellige Dele af dette Væsen, som der her er Tale om, ere jo noget forskelligt konstitutionelt stillede, og det er jo ogsaa saaledes, at rundt omkring i Verden er den ene eller den anden Gren af Udmærkelsesvæsenet noget forskelligt udviklet. Ordensvæsenet findes saa godt som i alle Lande, men det er ikke rigtigt, naar det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) siger, at vi ikke kunne gaa i Spidsen i dette Forhold. Der er to Lande, som ikke have Ordener, det er de for-